

Sud u Srbiji privremenom merom naložio da se ponovo upale svetla u romskom naselju

Niš, Brisel, 7. januar 2019.

Snabdevanje strujom je ponovo uspostavljeno u romskom naselju u Nišu na jugu Srbije, nakon što je struja isključena pre gotovo šest meseci. Snabdevanje električnom energijom je prekinuto u toku sudskog spora u kojem se Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije“ (EPS) tereti za diskriminaciju romske zajednice po osnovu etničke pripadnosti.

Struja je uspostavljena nekoliko sati nakon što je primljena sudska odluka kojom se usvaja predlog za određivanje privremene mere i nalaže da se odmah uspostavi napajanje električnom energijom. Parnica po tužbi Evropskog centra za prava Roma (ERRC) i stanovnika naselja se nastavlja.

Nekoliko stotina Roma decenijama živi u etnički segregisanom naselju Crvena zvezda u Nišu. U periodu stare Jugoslavije, vlasti su dozvolile Romima da se nasele na toj lokaciji nakon što su im kuće uništene u poplavi. U međuvremenu, vrednost zemljišta je porasla i stanovnici su pod pritiskom da se isele.

Deo tog pritiska dolazi u formi isključenja struje. Skoro celo naselje se snabdeva preko dva kolektivna brojila koja se nalaze na drugoj lokaciji. U Srbiji ovo nije u skladu sa zakonom: svako domaćinstvo bi trebalo da ima svoje brojilo. Ali u ovom slučaju, za stotinu domaćinstava potrošnja se obračunava i naplaćuje kolektivno. Stanovnici su u dugovima i stižu im računi na prevelike iznose na osnovu računice, za koju oni i njihovi advokati kažu da nema nikakvog smisla.

Činjenica da se brojila nalaze van naselja i da su računi naslovljeni na “romsko naselje” a ne na pojedince, uverila je ERRC i stanovnike naselja da ovakav specifični aranžman predstavlja rasnu diskriminaciju. ERRC je angažovao prestižnu advokatsku kancelariju i tužba je podneta u decembru 2017. godine.

„Ovo pokazuje šta mi Romi možemo da postignemo kada diskriminatore dovedemo pred sud“, rekao je Đorđe Jovanović, predsednik ERRC-a. „Želim da ukažem da su, u ovom slučaju, svi drugi pokušaji i strategije da se struja vrati u naselje bili neuspešni i da je jedino sudski postupak dao rezultate. Imamo pravo da nas tretiraju kao sve druge potrošače električne energije u Srbiji. Ova diskriminacija mora da se prekine. Nećemo se na ovome zaustaviti. Danas smo izdejstvovali da se struja ponovo uključi. Kada spor bude gotov, dostignućemo pravdu za celu zajednicu što znači individualno brojilo za svako domaćinstvo sa istim uslovima za plaćanje koja važe i za sve ostale“.

Prilikom donošenja rešenja, Viši sud u Nišu utvrdio je da isključenje struje predstavlja rizik po zdravlje ljudi, kao i da onemogućavanje snabdevanja električnom energijom negativno utiče na obrazovanje dece iz naselja.

ERRC i tužioci su tražili da sud utvrdi da ih je EPS diskriminisao na osnovu etničke pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini. Spor o glavnoj stvari će se nastaviti u narednim mesecima.